

לקוראינו

כששכב משה רבנו בתיבת הגומא שלו, על מימי הנילוס, וניסה לערוך בצווחותיו את תשומת-לבה של בת-פרעה, לא חלם עדיין כי כעבור 3400 שנה (ומשהו) יעבור מטוס "אל-על" את הנהר בדרכו לרומה. גם התנינים וסוסי-היאור, שהאינו לקול צפור הענק, לא ידעו כי הם עדים למאורע היסטורי — מעין שיבה של בני ישראל לעמק הנילוס שנפרדו ממנו, בשעתו, בצורה כה חטופה.

טיסת-הבכורה של "אל-על" היא, בכל זאת, סמל לאמת שנעלמה מעיני רבים, החושבים את עצמם "אירופיים". ארץ-ישראל אינה רק ארץ אסיאתית — היא גם טבור של מרחב המשתרע בחלקו על היבשת האפריקאית. מאז ומעולם נחרץ גורל הארץ הזאת על-ידי המאורעות שהתחוללו "מהודו ועד כוש" (ואולי מושב לאמר: מפאקיסטן ועד רוסיה). אם מתפרט הידר באשא, מפסק הצבא המצרי, שהציל חיי צעירים עבריים ע"י אספקת תחמושת מושחתת, ואם שרתח'ין העיזור של מצרים המיידע עם פרנקל (ראה "במרחב") אין זה פחות חשוב לאזרח הישראלי מאשר נאומר של נציג רשימת בעלי-בתים בהיכל בעלי המלאכה בתל-אביב.

עם פתיחת המדור "במרחב", היה "העולם הזה" העתון העברי הראשון שהעריך כראוי את עתידה הגיאופוליטי של הארץ. אין זה, אפוא, מקרה ש"העולם הזה" היה גם השבועון היחיד שיצרף כתב משלו למשלחת העתונאית שיצאה, הודות לאדיבות "אל-על", לאפריקה. הכתבה המאלפת של ג'ון דייטון, המפרסמת בגליון זה, כתוספת למדור "במרחב", פתחה מן הסתם אופקים חדשים לפני רבים מן הקוראים, וכתה סופרת זו גם לזכות שניה — הודות לשהייתה בחאפריקה הרומית, בשליחות העתון, וחסה לעצמה את המחזה הבלתי-מרום של מלחמת הבחירות לעיריות. ברוד הרמקולים מטרטרים ברחובות ומעריצים לעיני הבוחרים האומללים ערימות-ערימות של שיכונים, ארוחות-מלכים ללא קיצוב ושמות-ערב ללא גודות, יצא חבר אחר של המערכת לתאר את המציאות ששום נאומים חנפניים לא יטנו אותה; מציאותו האפורה של הנוער המקופח בשכונות. כדאי לזכור מציאות זו — גם יום אחרי הבחירות.

רק לעתים רחוקות נזכר במקום זה המדור שהוא. אולי הפופולרי ביותר בעתון: מדור התבצעים, עקות מרגיזה ביותר של המדפיס (החלפת המתכונים בתשבץ מספר 41) גרמה למעשה גבורה שאין לעבור עליו בשתיקה: ששה קוראים פתרו את התשבץ גיבורי-תשבץ אלה הליטה המערכת להעניק פרס. השמות: יהודה ליברמן, פתח-תקוה, יעקב טורי, חיפה, ת. בן-חיים, רמת-יוחנן, מיכאל בן-יוסף, יפו, אסתר קליין, חיפה, ושלמית הלפרין, מתל-אביב. בכל זאת לא תקבל המערכת את עצתה של זו האחרונה, שהציעה: "המשיכו בדרך זו, זה דווקא משעשע..."

מכתבים

ליהי מכחישה

פנה, לא יפה, אתם עשיתם אותי לוי קנה. על תמונת השער "העולם הזה" (680) שאני בת 6 ואני רק בת 4.

אנו מבקשים את סליחת הגברת הע"י. רה. נקמה שבועד 25 שנתה לא תפרע לה הסעות בעיני מחזורים בעלי זכרון חזק מדי.

ציל המוות — והבחירות

הרפורמות על "השטח הגדול" ביפו ("העולם הזה" 680) היתה מזועזעת באמת. אולם האם היתה כוונה כלשהי בפרטומה דווקא שבוע לפני הבחירות לעירייה? ואם כן — מדוע לא אמרתם בפירוט בעד מי להצביע? מיכאל רוזן, תל-אביב "העולם הזה" מגלה את העובדות — ומניח לקוראיו להטיק את המסקנות ה-

נראות להם. צר לנו שהקורא ירוח רואה גם בסכנת המוות המששת המרחפת על אלפי איש נושא לתעמולות בחירות.

"תורת האומה — איה?"

אני מוכרח להביע לפניכם את תודתי עבור המאמר "חללי המלחמה מאשימים" ("העולם הזה" 678) — בתנאי מפורש שאחריו יבוא מאמר שני "נכי המלחמה מאשימים". סבלו של נכה, שנשאר חי, נורא יותר מסבלה של אלמנה שפצעה יגלד במשך הזמן, ושתוכל למצוא לה שותף חדש בחיים.

הייד שני בעד המאמר, הכנסת — נציג-גת העם" ("העולם הזה" 679). הלואי שיברו כמותכם אנשים אוהבי אמת, שיראו עד כמה כל המפלגות למיניהן, מרמות את החברים האוהדים והבוחרים.

מ. ברודאי, ת"א על מאמרכם "תורת האומה — איה?" רוצה אני לאמור: "ישר כוחכם — חזקו

הפרטים על משפחות גלברמן, ליבוביץ ובקר היו ידועים לנו, כמוכן, ולא נכנסו לרשימת הקצרות מפני שאינם מוסיפים ואינם גורעים. העובדה שקבוצי יגור ואלמנת המנוח קיבלו סכומים ניכרים אינה מקילה על סבל ההורים. לא הקיבוצי ולא שני הבנים (שלכל אחד מהם משפחה גדולה), אינם תומכים בהם.

אלמנתו ושני ילדיה של אוריאל ליבוביץ מקבלים אמנם 35 ל"י — סכום זה אינו מספיק להם, ומוכן מאליהם שאינם יכולים לתמוך באם האומללה, הנאלצת להתקיים על 20 ל"י לחודש.

אלמנת אברהם בקר קיבלה שני חדרים ב"פ"ו ובחדרים אלה חיים האלמנה החולה וזרבת ילדיה בתנאים מחפירים על 41.640 ל"י לחודש.

דווקא עובדות יבשות אלו מוכיחות מה רב המרחק בין התיאוריה המשרדית שה"ש קימה את מצפון המחוקקים, ובין המציאות המזועזעת — מרחק שלא היה קיים ב"ו ניתנה לעובדי משרד השיקום הסמכות להתחשב בכל מקרה בתנאים האמיתיים של המשפחות השכולות.

בינתיים יש להבין, שאחרי המאמר ב"העולם הזה" והתארגנות אלמנות חללי המלחמה בחיפה, שאה בעקבותיה, נתן משרד השיקום הוראה להפסיק מיד את הני" כיים השירותיים מתגמולי האלמנות העובדות — עד לתיקון החוק.

למכתבו של דוד מ. ("העולם הזה" 680) יש להוסיף שיצחק שדה אינו היחיד שגילה לפתע את בעיית המשפחות השכולות, אחרי ש"העולם הזה" הזעיק את מצפון הציבור. בשבוע שעבר פירסם גם "הארץ" במדור "ראיתי שמעתי" רשימה המזכירה כמעט מילה במילה את דברי "העולם הזה" — מכלי לאמר, כמוכן, מניין באה התענינות פתול בשערורייה של העתונים השתיקו אותה — עד שבאתם אתם.

מרים דוידסון, ירושלים

"העולם הזה" שמח לוותר על המוני-פולין בשטחו זה. אם הכריח את שאר הע"י תונים לעורר פרשה לאובנה זו, הרי מילא חלק מתפקידו.

הכתיב הסיני

מדוע אתם מאשימים את המדפיס המסכן שלכם על שהפך את האותיות הסיניות? למדפיסים שלנו יש די צרות אחרות אם הסינים רוצים שיכתבו את האותיות הא-רוורות שלהם כמו שצריך, או שיכתבו אר-תן כמו אנשים נורמליים מימין לשמאל, ולא מלמעלה למטה.

יציחק ג., מדפיס, ת"א היינו מעבירים הצעה מענינת זו לשל" טון הסיני המוסמך, אולם טרם השתלמו עורכי "העולם הזה" בשפה הסינית עד כדי כתיבת מכתב ארוך ומנומק.

מדור הספורט

רואה אני כי סופרכם החדש איתמר עילם מראה את כחו כבר בהתחלה, יש לשבחיו ולתת לו מרץ גם להבא.

יואב ליכטמן, ת"א אני מקדם בכרכה את השינוי שחל במדור. אפילו כחובב ספורט "פושר" גרמה לי קריאת המדור קורת-רוח.

עמום רוזנצווייג, ירושלים

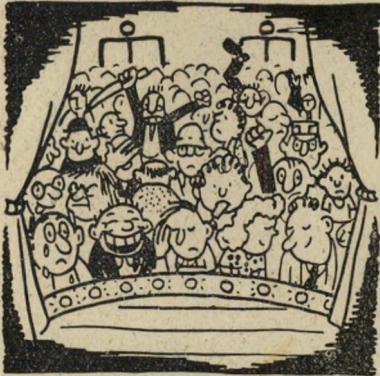
שליחים בפאריס

גועל נפש. תמונת השער וההסבר המ-צורף אליה מעוררים שטות בחילה. ספורט זה ספורט, אבל אם אתם ספורטאים צריכים אתם לדעת היכן הגבול.

ליאורה זוהר, ת"א

הפרמיירה בעיני השחקנים

הירפורטויה שלכם ("העולם הזה" 680) על הפרמיירה של תיאטרון לילה-לו היא מוזרה מאוד. אתם נותנים כליהול את אשר ראו השחקנים ליליל הצגת הבכורה. אם באמת ראו השחקנים את אשר אתם אומרים שראו, הרי יש להסיק את המס-קנה שהשחקנים שונים מבחינה פסיכולו-גית משאר בני האדם. אחרת — כיצד יכולים הם לראות את עצמם בלי ראי? ואי-נני חושב שהשחקנים התהלכו עם ראי ביד כל הזמן. הבמירה (שקשה להניחה) היא

שלשחקנים יש זוג עינים רזרבי שהניחו בצד בזמן ההצגה. אם בכלל ראו השחקנים משהו בהתרגשותם הרי היה זה: אוסף של פרצופים הנקרא קהל.

דניאל זייד, חיפה

המערכת פשטשה בספרי פסיכולוגיה ו-מצאה שהשחקנים אינם שונים משאר בני-אדם, ושהפסיכ יכול שחפן אחד לראות את שאר הלהקה.

תשבץ וקרקוז

אני מניח שהבחור-הסדר אשם בזה ש"ב" "העולם הזה" (679) התפרסם תשבץ לא נכון. אם כן — בקשו ממנו להימנע מפגישה אחי... אני קועס עליו. וכי כך עושים, לוקחים תשבץ קועס וממנו קרקוז? שבצו תם, חברי המערכת, שותקים לו? שבצו לו את פרצופו (לא חזק מדי — בימי צנע, לא יחזיק מעמד זמן רב...).

פ. מ. חיפה

תיק פלידי 355/50

בעתוננו מיום ל' סיון תשי" (15.6.50), ברפורטויה "תיק פלידי 355/50" בתמונה מספר 4 צולם מר ש. מורדוף, בעל חנות לשטיחים ברחוב אחד העם 15, תל-אביב, הידוע בתור סוחר נכבד וישר.

לא היתה לנו כל כוונה ליצור את הרו-שם, שכאילו בחנתו נמצא שטיח גנוב; התמונה באה רק לסמל את צורת החיפוש, שעורכת המשטרה בחזויות במקרה של חקירה מסוג זה.

אנו מצטערים אם אותה תמונה עלולה היתה ליצור רושם מוטעה, ולא היתה כל כוונה לפגוע בשמו הטוב של מר ש. מורדוף ואתנו הליחיה.

השער

ליד אחד הקלפיות עמל אורח אלמוני יהודי בגיל העמידה. עם עלות השחר טיטא את המדרגות, סילק את השרידים של מלחמת-הבחירות ה"גועשת".

יתכן שאותו אורח לא הספיק עדיין לאכול ארוחת בוקר, גם יתכן שלא איפשרו לו לישון כראוי בלילה. על כל פנים, הוא היה נתון במצב רוח ירוו.

"זה תמיד כך", מילמל לעצמו (ולצלם "העולם הזה" שעבר ברחוב כדי לצוד תמונה של "למחרת היום" הם, הם נואמים להם, ואנחנו צריכים לנקות...)

סיגריה ראשונה שהוצעה לו לא שיפרה את השקפת עולמו. "ומה הם מדברים?" הוא התלונן, "לפני הבחירות כולם יהודים טובים. הם מוכנים לתת לך את הכל. אבל תנסה לדבר אליהם שבוע אחרי זה, או הם כולם אנשים חשוכים, שאין להם פנאי למנקה רחובות".

"אבל זה לא לנצח. בעוד 4 שנים (אם ירצה השם) הם יזכרו בנו מחדש. חודש לפני הבחירות הבאות, הם יוציאו מן התיקים את כל הכרזים המושלכים כאן על הארץ, והם יבטיחו לנו בדיוק מה שהבטיחו לנו אתמול. ואתה חושב שלא ימצא מישהו שיאמין להם?"

הצלם לא חשב.

